

Iskolai közösségi szolgálat (IKSz) tájékoztató

<i>IKSz mit is jelent?</i>	<i>Mikortól?</i>
<p>A „közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása</p>	<p>Az érettségi vizsga megkezdéséhez a közösségi szolgálat végzésének igazolását először a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében kell megkövetelni</p>

Mi a különbség?

<i>Önkéntesség</i>	<i>Közösségi szolgálat</i>
<ul style="list-style-type: none"> • az egyén szabad akaratából • anyagi ellenszolgáltatás nélkül mások javát szolgálja 	<p>kötelező [az iskola pedagógiai programjában rögzített] módon</p> <ul style="list-style-type: none"> • anyagi érdektől függetlenül • a tanuló helyi közösségének javát szolgálja <p>Illetve olyan pedagógiai eszköznek is tekinthető, amely személyes és szociális kompetenciák fejlesztésére alkalmas</p>

Miért hasznos?

<i>a jelentkező tanulóknak</i>	<i>a fogadó szervezetnek</i>	<i>az iskolának</i>
<ul style="list-style-type: none"> • személyiséget, kommunikációs képességeket, önismeretet fejleszt • érzékenyít • kapcsolatokat épít • jó gyakorlatszerzési lehetőséget és • pályaorientációt biztosít • társadalmi felelősségvállalást erősít • kompetenciákat fejleszt • növeli az önbizalmat 	<ul style="list-style-type: none"> • alapértékek megteremtése <ul style="list-style-type: none"> ○ együttműködés, ○ kölcsönösség, ○ céltudatosság, ○ integrálódás, ○ kapcsolatépítés • új erőforrásra ad lehetőséget <ul style="list-style-type: none"> ○ a dolgozók munkahelyének veszélyeztetése, és szakértelmének helyettesítése nélkül 	<p>új élménypedagógiai területekre vezet</p> <ul style="list-style-type: none"> • a kölcsönösség elve alapján <ul style="list-style-type: none"> ○ újfajta pedagógiai kultúra ○ tanár-diák viszony új módozatai • összhang <ul style="list-style-type: none"> ○ közösségi szolgálati program lehetőségei és a pedagógiai program között

Ki lehet a fogadó szervezet?

lehet pl.		nem lehet
<ul style="list-style-type: none"> • közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvényben foglalt szervezet <ul style="list-style-type: none"> ○ amely lehetőleg teljesíti regisztrációs kötelezettségét, 	<ul style="list-style-type: none"> • Önkormányzatok <ul style="list-style-type: none"> ○ ifjúságvédelmi, ○ egészségügyi, stb. csoportjai • ÁNTSZ helyi szervezetei • Magyar Vöröskereszt kerületi irodái 	<ul style="list-style-type: none"> • érdekvédelmi, • képviseleti, • vagy politikai szervezet annak ellenére, hogy fogadhat önkénteseket
<ul style="list-style-type: none"> • minden civil szervezet (a nem közhasznú szervezetek is) fogadó szervezetté válhat - lásd: civil törvény 159. §2005. évi LXXXVIII törvényi 	<ul style="list-style-type: none"> • Kulturális szervezetek <ul style="list-style-type: none"> ○ színházak, ○ kiállítóterek, ○ múvházak, stb. • Egészségügyi intézmények • Szociális intézmények <ul style="list-style-type: none"> ○ anyaothton, ○ idősök otthona, stb. 	
<ul style="list-style-type: none"> • magánszemély esetén <ul style="list-style-type: none"> ○ ha a KÜLDŐ nevelési-oktatási intézmény egyben FOGADÓ intézményként is működik. ○ a regisztráció nem kötelező <p>[A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvényben ez nincsen szabályozva. A magánszemély teljesítést igazoló aláírását ebben az esetben az iskolai koordinátor aláírása helyettesítheti. Kiemelten ezt a tevékenységet érdemes párosával végezni.]</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Bölcsődék, óvodák, iskolák • Kortárs csoportok helyben • Az iskola (mint legkézenfekvőbb közösségi szolgálati helyszín) 	

Bevezetési szempontok

felmérés	felkészítés	szakmai koordinátor
<ul style="list-style-type: none"> • a lehetséges biztonsággal végzett feladatok köre, hozzárendelt célok • megközelíthetőség • tárgyi feltételek biztosítottasága • melyik nap, napszak, időintervallum az, <ul style="list-style-type: none"> ○ amikor a segítőkre leginkább szükség lenne • a program lebonyolításának és kiértékelésének feltételei • a tevékenység elvégzésnek biztonsági előírásai • van-e általános vagy speciális ismeretekre szükség 	<ul style="list-style-type: none"> • szerencsés, ha a felkészítést <ul style="list-style-type: none"> ○ a pedagógusok és a fogadó intézmény ○ illetve a diákok (a koordináló pedagógus bevonásával) számára <p>maga a fogadó/szakmai szervezet végzi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • a fogadó szervezet vezetője jelöli ki <ul style="list-style-type: none"> ○ az iskolával kötött együttműködési megállapodásban rögzített módon, lehetőleg úgy, hogy az iskola egyetértési jogot gyakoroljon a kijelöléshez • várható feladatai: <ul style="list-style-type: none"> ○ irányítás (a közösségi szolgálatban résztvevő tanulók munkáját a tevékenység során) ○ esetlegesen részt vesz a felkészítésben és a feldolgozásban, <p>odafigyelés (az adott tevékenységeket folyamatos figyelemmel kíséri)</p>

A fogadó szervezet köteles

biztosítani	gondoskodni	együttműködési
<ul style="list-style-type: none"> • az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos <ul style="list-style-type: none"> ○ munkavégzés feltételeit, • a szükséges pihenőidőt, • a tevékenység ellátásához szükséges <ul style="list-style-type: none"> ○ tájékoztatást és irányítást, ○ ismeretek megszerzését, • a tevékenység folyamatos, szakszerű felügyeletét <ul style="list-style-type: none"> ○ a 18. életévét be nem töltött, ○ illetve a korlátozottan cselekvőképes nagykorú önkéntes esetén 	<ul style="list-style-type: none"> ○ a tevékenység ellátása érdekében szükséges: utazásról, szállásról és étkezésről, ha az önkéntes szerződés másként nem rendelkezik 	<p>MEGÁLLAPODÁST kötni</p> <ul style="list-style-type: none"> • a küldő intézménnyel • amelynek tartalmaznia kell <ul style="list-style-type: none"> ○ a megállapodást aláíró felek adatait, ○ a vállalt kötelezettségeket ○ a foglalkoztatás időtartamát, ○ a mentor nevét és feladatkörét ○ (egészségügyi területen ez kötelező) <p>Hitelesíteni</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ minden egyes alkalom esetén szükséges ○ a diák által vezetett - naplóban illetve egy - az iskola által kibocsájtott - nyomtatványon

Korlátok

Nem szükséges	Külföldön nem	Fogadó szervezet nem elehet
iskolai közösségi szolgálat <ul style="list-style-type: none"> a felnőttoktatásban és sajátos nevelési igényű tanulók esetében - szakértői bizottság javaslata alapján 	végezhet közérdekű önkéntes tevékenységet <ul style="list-style-type: none"> 16 éves kor alatti önkéntes és a korlátozottan cselekvőképes nagykorú 	<ul style="list-style-type: none"> érdekvédelmi, képviselési, vagy politikai szervezet annak ellenére, hogy fogadhat önkénteseket
nem beszámítható tevékenység	okozott kár	külső szervezet és mentor
<ul style="list-style-type: none"> üzleti jellegű tevékenység haszonszerzés adománygyűjtés <ul style="list-style-type: none"> különösen nem, ha az pénzbeli 	<ul style="list-style-type: none"> Az önkéntes NEM felel az általa okozott kárért <ul style="list-style-type: none"> amennyiben figyelem-felhívási kötelezettségének eleget tett a fogadó szervezet kárának megtérítése abban az esetben követelhető az önkéntestől <ul style="list-style-type: none"> ha az önkéntes felróható magatartása okozta (figyelem-felhívási kötelezettségének nem tett eleget) az önkéntes által az önkéntes jogviszonnyal összefüggésben <ul style="list-style-type: none"> harmadik személynek okozott kárért a fogadó szervezet felel 	BEVONÁSAKOR <ul style="list-style-type: none"> az iskola és a felek együttműködéséről megállapodást kell kötni, amelynek tartalmaznia kell <ul style="list-style-type: none"> a megállapodást aláíró felek adatait, a vállalt kötelezettségeket, a foglalkoztatás időtartamát, a mentor nevét és feladatkörét

Időkeret

A közösségi szolgálat teljesítése során a diákok **naponta legfeljebb három órát (3×60 perc)** tevékenykedhetnek.

A tanuló kötelezettségei

1. jelentkezési lap	2. napló	3. elfogadásnak feltétele
<p>leadása az iskolának, tartalma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hol, mit, mikor <ul style="list-style-type: none"> ○ kerül sor a tevékenységre a szülő/gondviselő engedélyével (aláíratás) <p>Iskolán kívüli, külső szervezet (ill. mentor) bevonása esetén</p> <ul style="list-style-type: none"> • együttműködési megállapodás szükséges, • tartalma: <ul style="list-style-type: none"> ○ a felek adatai, ○ a vállalt kötelezettség, ○ az időtartam, ○ a mentor neve és feladata 	<p>hitelesített napló megnyitása, amelyben minden alkalom esetén vezetni kell:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mikor, 2. hol, 3. milyen tevékenységi területen, milyen tevékenységet végzett, 4. milyen időkeretben, 5. hol: hitelesítés (helyszínen való aláíratás) <p>élmények (tapasztalatok, észrevételek)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • a 3az1-ben lapok: napló & szülői nyilatkozat & jelentkezés • és az együttműködési megállapodás leadása <p style="text-align: center;">Biztosítás</p> <ul style="list-style-type: none"> • néhány külső szervezet külön biztosítást igényel <ul style="list-style-type: none"> ○ annak ellenére, hogy az állam minden magyar állampolgárságú gyermek részére gondoskodik 3–18 éves korig a baleset-biztosításáról • mivel NEM teljes körű
4. jelentkezésen való változtatás	5. személyesen végezni	6. dokumentumok őrzése
<ul style="list-style-type: none"> • CSAK: szülői kérésre <p>ÉS a partnerintézmény egyetértésével (hiszen számítanak Rád!)</p>	<p>a közérdekű önkéntes tevékenységet</p>	<p>az érettségi bizonyítványban való rögzítésig</p>

Tevékenységi területek

egészségügyi területen	
<ul style="list-style-type: none"> • a beteg kísérete • a beteg környezetének rendben tartása, segítség az étkezésben, ivásban • a beteg kéréseinek tolmácsolása az ápolószemélyzet felé • betegek és hozzátartozóik tájékozódásban való segítése • kórtermekbe látogatás és igény szerinti segítségnyújtás, lelki támasz nyújtása a betegnek és hozzátartozójának egyaránt • adminisztratív tevékenységek ellátásában 	<ul style="list-style-type: none"> • orvosok és nővérek kéréseinek teljesítése a betegekkel kapcsolatban <ul style="list-style-type: none"> ○ az önkéntesek kompetenciahatárain belül, például a mobilizálásban való segítség • gyermekprogramokban való részvétel, szabadidős tevékenységek szervezésében segítség • betegek eligazodásának segítésében • felolvasás, beszélgetés, beteg mellett tartózkodás, a betegek

	meghallgatása
szociális területen	
<ul style="list-style-type: none"> • idős emberek segítése egyénileg otthonukban <ul style="list-style-type: none"> ○ sétáltatás, bevásárlás, beszélgetés, közös főzés, takarítás, udvar rendbe tétele, favágás stb. ○ egyéb, a mentális egészséget támogató tevékenységek 	<ul style="list-style-type: none"> • idős emberek támogatása szociális intézmény keretei között <ul style="list-style-type: none"> ○ sétáltatás, beszélgetés, szoba rendezése, étkezésben segítség, ágynemű áthúzása • felolvasás, beszélgetés • egyéb szociális tevékenység
oktatási területen	
<ul style="list-style-type: none"> • korrepetálás <ul style="list-style-type: none"> ○ alsóbb évfolyamokon ○ gyermekotthonban ○ sajátos nevelési igényű intézményben • bölcsődékben, óvodákban <ul style="list-style-type: none"> ○ a mindennapi tevékenységekben ○ játékokban való részvétel 	<ul style="list-style-type: none"> • oktatás idősek számára, például <ul style="list-style-type: none"> ○ számítógép-használat ○ nyelvtanítás • egyéb oktatási tevékenységek
kulturális, közösségi területen	
<ul style="list-style-type: none"> • kulturális intézményekben <ul style="list-style-type: none"> ○ múzeumpedagógiai ○ vagy egyéb szolgálat elvégzése; • közösségi tevékenységek <ul style="list-style-type: none"> ○ katonasírok gondozása ○ közgyűjteményben önkéntes feladatok ellátása 	<ul style="list-style-type: none"> • bölcsődékben, óvodákban, idősek otthonában stb. • kulturális program szervezése <ul style="list-style-type: none"> ○ például bábjáték ○ amatőr színelőadás ○ versmondás, prózafelolvasás • mesemondás, éneklés
környezet és természetvédelmi területen	
<ul style="list-style-type: none"> • parkrendezés, közösségi terek tisztítása, rendezése • biciklitároló javítása, festése, kerítésfestés • szociális intézmény környezetének rendezése • fa- és növényültetés, avar összegyűjtése <ul style="list-style-type: none"> ○ Natura 2000 területek megóvásában részvétel 	<ul style="list-style-type: none"> • környezettudatosságra, fenntartható fejlődésre vonatkozó programokban való részvétel, a programok népszerűsítése • iskola, civil szervezet honlapján, blog írása, szórólapok készítése stb. • megújuló energiaforrások fontosságát szolgáló programok népszerűsítése • Hol?: nemzeti parkokban, erdészetekben; környezet- és

	természetvédelemmel foglalkozó civil és más szakmai szervezeteknél; továbbá önkormányzatoknál]
katasztrófavédelem területen	
<ul style="list-style-type: none"> a katasztrófavédelmi szervezetek napi teendőinek ellátásába való bekapcsolódás közreműködés az éves, tervezhető feladatokból adódó tevékenységekben <ul style="list-style-type: none"> jelzőrendszer részeként feladatellátás 	<ul style="list-style-type: none"> rendkívüli helyzetben (a tanulók kompetenciahatárain belül) végezhető tevékenységek ellátása árvíz helyzetben homokzsákok szállítása, töltése épületek, ingóságok óvása evakuált emberek tájékoztatása, segítése stb.
Ovi, SNI, idősek területen	
<ul style="list-style-type: none"> Közös sport- és szabadidős tevékenység óvodáskorú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, továbbá idős emberekkel: közös programok nehézséggel élő kortársakkal; <ul style="list-style-type: none"> bölcsődésekkel, óvodásokkal, idős emberekkel: sport, kézművesség, játék, főzés, egyéb közös programok; 	<ul style="list-style-type: none"> életinterjú készítése idős emberekkel; közös programok (ünnepek, kézművesség, játék, farsang, közös műsor kialakítása, közös sütés, fodrászat)

Fogalmak

Iskolai koordinátor	Szakmai koordinátor	Mentor
aki felelős a tanulók felkészítéséért, pedagógiai feldolgozásért (mentorálás), valamint a fogadó helyekkel való kapcsolattartásért, adminisztrálásért,	<ul style="list-style-type: none"> a fogadó intézmény által olyan, a feladatra kijelölt szakember, <ul style="list-style-type: none"> aki a közösségi szolgálatban résztvevő tanulók munkáját a tevékenység során irányítja, esetlegesen részt vesz a felkészítésben és feldolgozásban 	<ul style="list-style-type: none"> fogadó szervezetnél vagy az iskolában dolgozó, vagy más, megfelelő képzettséggel rendelkező személy, aki elsősorban a tanulók lelki fejlődésével foglalkozik
Fogadó szervezet	Jelentkezési lap	közösségi szolgálati napló
<ul style="list-style-type: none"> azon intézmények köre, melyek a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 45. pontjának 1. § (2) bekezdésében felsorolt 	<ul style="list-style-type: none"> az a dokumentum, amelyen a tanuló jelzi, <ul style="list-style-type: none"> mely területeken milyen tevékenységi köröket szeretne végezni, és amelyet a szülő, gondviselő egyetértőleg ellátott 	<ul style="list-style-type: none"> bármilyen (célszerűen A5 méretű) füzet, <ul style="list-style-type: none"> amely segíti az 50 óra teljesítésének dokumentálását az iskolai koordinátor a napló alapján, nyomon követi

Dr. Vljaj Lajosné

iskolai közösségi szolgálat összefoglaló

<p>területeken működnek</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ és helyet vagy szakmai támogatást nyújtanak a közösségi szolgálat megszervezéséhez 	<p>kézjegyével</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ a tanuló tevékenységeit, az egyes időpontokban eltöltött időt, • és az osztálynaplóba ez alapján jegyzi be a diák által teljesített órákat az osztályfőnök
--	--------------------	---

Iskolai koordinátorok: Dr. Vlaj Lajosné , Gáti Szilvia